

**Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
Полтавський юридичний інститут
Кафедра конституційного, адміністративного,
екологічного та трудового права**

**С И Л А Б У С
навчальної дисципліни
«МИТНЕ ПРАВО»**

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень
Ступінь вищої освіти – магістр
Галузь знань – 08 «Право»
Спеціальність – 081 «Право»
Освітня програма / спеціалізація – «Право»
Статус дисципліни – обов'язкова
Рік набору – 2019, 2020

Викладач – Божко Володимир Миколайович,
завідувач кафедри конституційного, адміністративного, екологічного та
трудоного права, доктор юридичних наук, доцент

30 серпня 2019 р.

Полтава – 2019

Силабус навчальної дисципліни «Митне право» для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право» освітньої програми «Право» Полтавського юридичного інституту Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. Полтава: Полтавський юрид. ін.-т Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2019. 10 с.

Розробник

Божко Володимир Миколайович – доктор юридичних наук, доцент

Гарант освітньої програми

Криницький Ігор Євгенович – завідувач кафедри цивільного, господарського і фінансового права, доктор юридичних наук, професор, старший науковий співробітник

Затверджено на засіданні кафедри конституційного, адміністративного, екологічного та трудового права (протокол № 1 від 30 серпня 2019 р.)

Дата оновлення – 28 серпня 2020 року
(протокол № 1 засідання кафедри конституційного, адміністративного, екологічного та трудового права від 28 серпня 2020 року)

Завідувач кафедри _____ В. М. Божко

Дані про викладача

Назва навчальної дисципліни	Митне право
Вид навчальної дисципліни	Обов'язкова, належить до циклу навчальних дисциплін загальної фахової підготовки.
Викладач	Божко Володимир Миколайович, д.ю.н., доцент, завідувач кафедри конституційного, адміністративного, екологічного та трудового права ПЮІ НЮУ імені Ярослава Мудрого
Контактний телефон	+38 0532 560148
E-mail	Volodya_bozhko@ukr.net
Консультації	Вівторок 13-00 – 14-00, м.Полтава, Першотравневий проспект, 5, ауд. 601-б.
Онлайн консультації у Facebook:	https://www.facebook.com/volodya.bozhko

Анотація навчальної дисципліни

Розкривається поняття та зміст основних категорій митного права, зміст основних інститутів митного права. Розглядаються засади митної справи; реалізація принципів виключної юрисдикції України на її митній території; виключна компетенція митних органів України щодо здійснення митної справи; загальноприйняті в міжнародних відносинах системи класифікацій та кодування товарів; специфічні митно-правові терміни; основні принципи організації митного контролю; правовий механізм митного оформлення, декларування товарів, транспортних засобів і валюти; порядок переміщення та пропуск через митний кордон України товарів, транспортних засобів і валюти; порядок притягнення до адміністративної відповідальності за порушення митних правил; правовий механізм оскарження рішень, дій або бездіяльності митних органів, їх посадових осіб та інших працівників і порядок розгляду звернень митними органами. Студенти знайомляться із основними нормативно-правовими актами у галузі митного права, вчать застосовувати норми митного права на практиці, а також знайомляться із правозастосовною практикою їх реалізації.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни «Митне право» – набуття студентами здатності розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі митного права, що передбачає проведення різноманітних досліджень та/або здійснення інновацій й характеризується невизначеністю умов і вимог.

Завдання:

- формування у студентів спеціалізованих концептуальних знань у галузі митного права, що включають сучасні наукові здобутки у цій галузі права, котрі є основою для оригінального мислення та проведення досліджень у вказаній сфері;
- набуття студентами спеціалізованих умінь/навичок розв'язання проблем, котрі виникають у повсякденній діяльності митних органів, а також в інших учасників митних правовідносин;
- здатність інтегрувати знання, набуті у процесі вивчення цієї та навчальних дисциплін «Конституційне право України», «Державне будівництво і місцеве

самоврядування», «Кримінальне право», «Адміністративне право», «Трудове право» й розв'язувати складні задачі у мультидисциплінарних контекстах;

– здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності, зокрема щодо: застосування набутих теоретичних знань та сформованих практичних навичок щодо реалізації правового статусу суб'єктів митних правовідносин; тарифного та нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності; правозастосовної діяльності митних органів та їх посадових осіб; особливостей проходження служби в митних органах; реалізації юридичної відповідальності щодо суб'єктів митних правовідносин;

– формування у студентів знань та умінь, необхідних їм для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою генерування нових знань у сфері митного права.

Місце навчальної дисципліни у структурі освітньо-професійної програми.

Міждисциплінарні зв'язки

Пререквізити: «Теорія держави і права»; «Конституційне право України»; «Адміністративне право»; «Державне будівництво і місцеве самоврядування»; «Господарське право»; «Трудове право»; «Фінансове право», «Правове забезпечення запобігання корупції».

Кореквізити: «Публічна служба», «Податкове право», «Медичне право», «Правове регулювання екологічної безпеки».

Очікувані результати навчання здобувача вищої освіти

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати наступні результати навчання:

- сформулювати поняття та зміст основних категорій митного права;
- систематизувати втілення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права у митних правовідносинах;
- проаналізувати взаємодію вітчизняного механізму митного регулювання із міжнародним;
- здійснити порівняльно-правовий аналіз окремих інститутів вітчизняного митного права із правом ЄС;
- інтерпретувати основні норми митного права, а також розуміти методологію їхнього тлумачення;
- застосовувати митні норми у практичних ситуаціях;
- пояснити практику реалізації норм митного права;
- визначити правову позицію на різних стадіях правозастосування митних норм, як зі сторони органу митного органу, так і з боку інших суб'єктів митних правовідносин;
- запропонувати проекти правозастосовних актів у різних сферах діяльності митних органів;
- прогнозувати результат впливу проектів нормативно-правових та індивідуальних актів митних органів на митні правовідносини.

Розклад занять з навчальної дисципліни на 2020/2021 н.р. для студентів денної форми навчання

Дата	Теми лекцій	Теми практичних занять	Теми самостійної роботи (есе або рефератів)
15.02.21 - 19.02.21	1. «Загальна характеристика	1. «Загальна характеристика	Особливості предмета митного права;

	митного права України»	митного права України» <i>Основна література:</i> 1; 2; 9; 11, 12, 13, 15, 17,	Складові системи митного права; Особливості джерел митного права
22.02.21 - 26.02.21	2. «Організація митної справи. Митні органи України. Служба в митних органах»	2. «Організація митної справи. Митні органи України. Служба в митних органах» <i>Основна література:</i> 2; 9; 12, 13, 15.	Система митних органів України та їх правовий статус; особливості проходження служби в митних органах України; особливості правового статусу працівників митних органів
01.03.21 - 05.03.21	3. «Правовий механізм митного контролю в Україні»	3. «Правовий механізм митного контролю в Україні» <i>Основна література:</i> 1; 2; 8, 9, 10, 12, 14, 15, 18.	Загальні засади організації митного контролю; особливості правового режиму зон митного контролю; особливі процедури митного контролю здійснення митного контролю деяких видів товарів у першочерговому порядку
09.03.21 - 12.03.21	4. «Митні режими»	4. «Митні режими» <i>Основна література:</i> 1; 2; 9, 12, 13, 15.	Особливості митного режиму тимчасового ввезення товарів; особливості митного режиму митного складу; особливості митного режиму безмитної торгівлі; особливості митного режиму вільної митної зони
15.03.21 - 19.03.21	5. «Митне оформлення»	5. «Митне оформлення» <i>Основна література:</i> 1; 3; 5, 6, 9, 12, 18.	Фіксація часу початку митного оформлення товарів; правовий механізм випуску за місцезнаходженням суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності; порядок митного оформлення іноземних інвестицій; Підстави та порядок відмови у митному оформленні товарів
22.03.21 - 26.03.21	6. «Митні платежі»	6. «Митні платежі» <i>Основна література:</i> 1; 3; 6, 9, 16, 18	Оподаткування митними платежами товарів, що переміщуються через митний кордон України; поняття та види мита; правовий механізм запровадження антидемпінгового мита
29.03.21 - 02.04.21	7. «Переміщення і пропуск товарів,	7. «Переміщення і пропуск товарів,	Особливості митних формальностей на транспорті;

	транспортних засобів комерційного призначення через митний кордон України»	транспортних засобів комерційного призначення через митний кордон України» <i>Основна література:</i> 1; 3; 6; 9; 11; 16; 18	особливості правового механізму тимчасового пропуску транспортних засобів комерційного призначення на митну територію України; правовий механізму переміщення товарів через митний кордон України
05.04.21 - 09.04.21	8. «Особливості пропуску та оподаткування товарів, що переміщуються (пересилаються) через митний кордон України громадянами»	8. «Особливості пропуску та оподаткування товарів, що переміщуються (пересилаються) через митний кордон України громадянами» <i>Основна література:</i> 1; 3; 6; 9; 11; 16; 18	Правовий механізм переміщення громадянами товарів через митний кордон України; пересилання громадянами товарів через митний кордон України у міжнародних поштових та експрес-відправленнях; особливості пропуску та оподаткування товарів, що вивозяться (пересилаються) громадянами за межі митної території України
12.04.21 - 16.04.21		9. «Здійснення митними органами контролю за окремими видами діяльності підприємств» <i>Основна література:</i> 1; 3; 9, 14; 18.	Особливості митної брокерської діяльності; особливості відкриття та експлуатація магазину безмитної торгівлі; особливості відкриття та експлуатація митного складу особливості відкриття та експлуатація вільної митної зони комерційного типу
19.04.21 - 23.04.21	10. «Юридична відповідальність за порушення митних правил. Проведення у справах про порушення митних правил»	10. «Юридична відповідальність за порушення митних правил. Проведення у справах про порушення митних правил» <i>Основна література:</i> 1; 3; 9; 13; 14.	Адміністративна відповідальність за порушення митних правил; види адміністративних стягнень за порушення митних правил; юридична відповідальність у разі порушення режиму зони митного контролю; юридична відповідальність у разі неправомірних операцій з товарами, митне оформлення яких не закінчено; Юридична відповідальність у разі недоставлення товарів до митного органу призначення

Самостійна робота студентів

Самостійна робота студентів здійснюється у таких формах:

1. наукової статті;
2. наукової доповіді;
3. тез наукової доповіді на конференції;
4. огляд судової практики;
5. есе за вузькоспеціальною проблематикою;
6. анотації прочитаної додаткової літератури з курсу, у т.ч. іноземної;
7. термінологічного словника
8. підготовки до практичних занять та іспиту.

Завдання та методичні рекомендації до самостійної роботи наведено у «Методичних рекомендаціях до самостійної роботи студентів із навчальної дисципліни «Митне право» для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» зі спеціальності 081 «Право» / уклад. В.М.Божко. Полтава : ПЮІ Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2019. 18 с.

Інформаційне забезпечення курсу

Основні нормативно-правові акти

1. Конституція України. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141. Дата оновлення: 07.02.2019. URL: <https://bit.ly/2GeSeRP> (дата звернення: 27.08.2020).
2. Митний кодекс України від 13.03.2012 р. № 4495 -VI. Відомості Верховної Ради України. 2012. № 44-45, 46-47, 48. Ст. 552. Дата оновлення: 02.06.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text> (дата звернення: 27.08.2020).
3. Податковий кодекс України від 02.11.2010 р. № 2755-VI. Відомості Верховної Ради України. 2011. №№ 13-14, 15-16, 17. Ст. 112. Дата оновлення: 21.07.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення: 27.08.2020).
4. Про державний кордон України : Закон України від 4 листопада 1991 року № 1777-XII. Відомості Верховної Ради України. 1992. №2. Ст.5. Дата оновлення: 17.06.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1777-12#Text> (дата звернення: 27.08.2020).
5. Про єдиний збір, який справляється у пунктах пропуску (пунктах контролю) через державний кордон України : Закон України від 4 листопада 1999 року № 1212-XIV. Відомості Верховної Ради України. 1999. №51. Ст.454. Дата оновлення: 14.01.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1212-14#Text> (дата звернення: 27.08.2020).
6. Про застосування спеціальних заходів щодо імпорту в Україну : Закон України від 22 грудня 1998 року № 331-XIV. Відомості Верховної Ради України. 1999. №11. Ст.78. Дата оновлення: 14.01.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/332-14#Text> (дата звернення: 27.08.2020).
7. Про захист національного товаровиробника від демпінгового імпорту : Закон України від 22 грудня 1998 року № 330-XIV. Відомості Верховної Ради України. 1999. №9-10. Ст.65. Дата оновлення: 14.01.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/330-14#Text> (дата звернення: 27.08.2020).
8. Про захист національного товаровиробника від субсидованого імпорту : Закон України від 22 грудня 1998 року № 331-XIV. Відомості Верховної Ради України. 1999. №12-13. Ст.80. Дата оновлення: 14.01.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/331-14> (дата звернення: 27.08.2020).
9. Про зовнішньоекономічну діяльність : Закон України від 16 квітня 1991 р. № 959-XII. Відомості Верховної Ради України. 1991. № 29. Ст. 377. Дата оновлення: 17.07.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12> (дата звернення: 27.08.2020).
10. Про Митний тариф України : Закон України від червня 2020 року № 674-IX. Офіційний вісник України. 2020. №55. Ст.1694. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/674-20#n11> (дата звернення: 27.08.2020).

11. Про порядок виїзду з України і в'їзду в Україну громадян України : Закон України від 21 січня 1994 року № 3857-XII. Відомості Верховної Ради України. 1994. №18. Ст.101. Дата оновлення: 03.07.2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3857-12#Text> (дата звернення: 27.08.2020).
12. Положення про Державну митну службу України : затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 р. № 227. Офіційний вісник України. 2019. №26. Ст.900. Дата оновлення: 27.07.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/227-2019-%D0%BF#Text> (дата звернення: 27.08.2020).

Основна література

1. Аргунов В.А., Березний Є.М., Бичков В.В., Будаков А.Ю., Булана В.В. Основи митної справи в Україні: підручник / П.В. Пашко (ред.). Київ : Знання, 2008. 652 с.
2. Бойко В. М. Митне право України: навч. посіб. Київ: Правова єдність; Алерта, 2015. Т. 1. 2015. 528 с.
3. Бойко В. М. Митне право України: навч. посіб. Київ: Правова єдність; Алерта, 2015. Т. 2. 2015. 618 с.
4. Вишневецька Л.І. Митна статистика: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.. Київ : Професіонал, 2008. 352 с.
5. Войцешук А.Д., Каленський М.М., Барабаш С.І., Гоя О.В., Савчук С.С. Боротьба з контрабандою та порушеннями митних правил: підручник для студ. вищих навч. закл. / А.Д. Войцешук (заг.ред.). Хмельницький : Інтрада, 2008. 328 с.
6. Гребельник О. П. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності: підручник. Київ: Центр навчальної літератури, 2005. 696 с.
7. Додін Є.В. Експерт та спеціаліст у митній справі України: Навч. посіб. / Одеська національна юридична академія. Одеса : Юридична література, 2004. 72 с.
8. Ємченко І.В., Закусілов А.П. Методи і технічні засоби митного контролю: підручник для студ. вищих навч. закл. / Львівська комерційна академія. Київ : Центр учбової літ-ри, 2007. 432 с.
9. Зима О. Т. Митне право: конспект лекцій. Харків: Право, 2018. 126 с.
10. Кельман І.І., Вільковський Є.К., Ємченко І.В., Закулісов А.П., Шийко І.І. Технічні засоби митного контролю: підручник для студ. вищ. навч. закладів / Національний транспортний ун-т ; Транспортна Академія України. Львів : Тріада плюс, 2007. 392 с.
11. Митна політика та митна безпека: концептуальне визначення та шляхи забезпечення: монографія / И. Г. Бережнюк, О. П. Гребельник та ін.; за заг. ред. П. В. Пашка. Київ: Знання, 2012. 238 с.
12. Митна справа: підручник / М. І. Крупка [та ін.]. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2017. 572 с.
13. Митне право України : навч. посіб. / Ю.В. Іщенко, В.П. Чабан, В.М. Дорогих; Київський нац. ун-т внутрішніх справ. Київ : Юрінком Інтер, 2010. 295 с.
14. Науково-практичний коментар Митного кодексу України / За заг. ред. Додіна Є. В. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 488 с.
15. Приймаченко Д. В. Митна політика держави та її реалізація митними органами: монографія. Дніпропетровськ: АМСУ, 2006. 332 с.
16. Прокопенко В. В. Виконання митних формальностей при переміщенні товарів через митний кордон України різними видами транспорту: монографія. Дніпро: Ун-т митної справи та фінансів. 2018. 336 с.
17. Сучасний стан та перспективи розвитку митних правовідносин в Україні: колект. монографія / М-во освіти і науки України, Ун-т митної справи та фінансів. Дніпро: Гельветика, 2018. 272 с.
18. Цаліна Д. С. Порядок митного оформлення товарів при їх переміщенні через митний кордон України: монографія. Харків: Факт, 2010. 176 с.

Вимоги викладача

Студенти *повинні*: активно працювати на практичних заняттях: брати участь в обговоренні дискусійних питань та розробленні кейсів, повною мірою долучатися до активних форм навчання, використовувати різноманітні джерела з альтернативними поглядами на ті чи інші питання задля формування продуктивної дискусії та різнобічного вивчення навчальної дисципліни. Пропущені практичні заняття відпрацьовуються.

Студентам *рекомендується*: брати участь у наукових конференціях, конкурсах наукових праць, роботі наукового гуртка кафедри, написанні наукових статей і рефератів.

Викладач *бере до уваги* інші навчальні та наукові здобутки студента, що підтверджені документально (грамоти, дипломи, сертифікати тощо).

Обов'язковою вимогою є дотримання студентами норм «Кодексу академічної етики Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого» (https://nlu.edu.ua/files/norm_doc/kodeks_academichnoyi_etyky.pdf).

Під час аудиторних занять використовувати мобільні телефони можна тільки у навчальних цілях (наприклад, для перегляду презентацій лекцій). Дозволяється користуватися ноутбуками і планшетами для ведення конспектів лекцій та відстеження потрібної інформації. Можна приносити із собою питну воду. В разі нагальної потреби можна виходити із аудиторії, не заважаючи при цьому викладачу та іншим студентам.

Контрольні заходи результатів навчання

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Митне право» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Видами *поточного контролю* знань студентів є:

– контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на *практичних заняттях* із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування, виконання тестових завдань, розв'язання практичних завдань або задач, захист кейсу, підготовка і захист есе або реферату за ініціативи студента. За підсумками практичних занять студент може отримати від 0 до 28 балів;

– протягом семестру студенти виконують завдання для *самостійної роботи* (підготовка усної доповіді, презентації, есе, реферату тощо). Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 8;

– контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на *лекційних заняттях* із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування. За підсумками поточного контролю на лекціях студенти можуть отримати від 0 до 4 балів.

Формою *підсумкового контролю* знань студентів із навчальної дисципліни є *іспит*, що оцінюється за шкалою від 0 до 60 балів. Іспит складається в усній формі за білетами до іспиту. Мінімальна оцінка результатів поточного контролю та самостійної роботи, за якої студент допускається до іспиту, становить 20 балів.

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів

Лекційні заняття	Практичні заняття (поточний контроль)		Самостійна робота	Іспит (підсумковий контроль)	Підсумкова оцінка знань
	Модуль № 1	Модуль № 2			
max 4	max 14	max 14	max 8	max 60	max 100

Шкала підсумкової оцінки знань студентів

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за 100-бальною шкалою
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	5	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	4	80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків	3	70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	2	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс		0 – 34